

Argazkian ez ateratzeko ariketak

Bulegoan lehenengoz sartu zenean, baietz esango zuen Bartlebyk, egingo zuela eskribau lana. Denborak aurrera egin ahala, ordea, zerbait eskatzen zionean beti erantzuten zion honakoa nagusiari: aukeran, nahiago ez. Giorgio Agambenentzat, besteak beste, Bartleby izkribatzailearen erantzuna desobedientzia aukera adimentsua izango litzateke. Hori izan daiteke halaber José Luisek joan den astean zioenaren harira, telebista ikusteko hirugarren-go modua.

Agamben pentsalari ezinbesteko horietakoa dela esatera nindoan, baina ez ditut neureganatuko kritikariak eta analistek erabiltzen dituzten esaldi kanonizatzaile tentagarrietako bat: erakusketa hau, liburu hau, artelan hau, zientziaren asmakizun hau, jaki hau, telebista saio hau, ezinbestekoak dira. Kanonizatu nahi dutenek normalean beharra izaten dute bere inguruan nola baiteko sistema arautzaile –eta “auraz” beterikoa– sortzeko, goraiatu duten, artelan, idazle, artista edo musikariarekin nolabaiteko anaitasuna sortuko bada –gutxitan esan daiteke sortzen dela ahizpata-suna edota arrebata-suna–. Izatekotan hemen ezinbestekoa den bakarra, oihanaren erdian bizirauteko bada ere, norbanakoa pentsatzeko, sentitzeko eta irudimena izateko gaitasuna garatzea litzateke.

Ana, Jose Luis, ttakunkideak. Aitorpen ozen bat egin behar dizuet. Iritsi zaizkidan gonbite batzuei “aukeran nahiago ez” esan diet azken urteotan. Umorez eta alaitasunez, hori bai. Aukeran, nahiago argazkian ez atera. Aukeran, nahiago modu ikusezinean burutu izkribatzaile lanbide hau. Aukeran, nahiago telebista ez piztu. Umorez eta alaitasunez, nola ez.

Eskribau hitza kopiatzaile modura itzuli ere itzuli da. Printzipioz idazleok ez ei gara kopiatzaileak, hau da, sormen lanaren bitartez ideiak, gogoeak, narrazioak, poemak eta abar paperera eramateko gaitasuna dugu ezaugarri. Paperera, ordenagailuaren pantailara, bideora, telebistara. Espaziora eta denborara, halaber. Ideiak inorenak edo hobe esanda denonak izan daitezkeela ez da azaldu beharrik, ezta? Edo bai? Ideiak inorenak ez badira, denok baikara kopiatzaileak. Eta ideiak denonak badira, orduan ere kopiatzaileak. Orduan?

Baietz esatea eta ezetz esatearen erdian, badago baietza eta ezetza deuseztatzen dituen tarteko erantzuna: aukeran nahiago ez. Umorez edo sutan amorratuta. Iragan asteotan hemen izandako eztabaidaren hautsak arrotzeko inongo asmorik gabe diot. Oraingoan, gainera, baietz esan diot ttakun-

kide izateari, alaitasunez, zenbaki borobiletan agertzen zaigun 2010ean argiltzeko. Eta orduan?

Kanonizatzaileen estetikan ez sartzeko, poetika arrakalez betetakoa, tartean dagoen idazketa eta hizkuntza erabiltzea lagungarria izan daiteke baietz horri heltzeko. Higitutako hitzei hautsa kentzeko ere balio dezake tartean dagoen idazketak. Eta horrekin batera, lanbide –gutxi batzuetan ogibide– moduko honi inguru-

ruan jarri dioten “aura” lausotzeko. Argitu beharra dago, kasu honetan “jarri dioten” esaten dudanean, “mantentzen dugu” ere esan nezakeela. Alegia, kopiatzaile garen heinean, azkenean gehienok erabakitzen dugula argazkian edo telebistan ateratzea.

Agur modura erabili ditudan lerrootan modu errizomatikoan aipatutako gogoetak berriro hartu eta luzatzeko beta izango dut datozen (h)errenkadetan. Hori espero dut behintzat, ttakunkideak medio eta tarte. ■

Ideiak inorenak edo hobe esanda denonak izan daitezkeela ez da azaldu beharrik, ezta? Edo bai?

Ideiak inorenak ez badira, denok baikara

kopiatzaileak. Eta ideiak denonak badira,

orduan ere kopiatzaileak. Orduan?